

18, 1915 m. įdėjo korespondenciją iš Valko, parašytą kun. J. J. Ten rašoma (cituota pagal "Rank." Nr. 51):

"Visų-pirma lietuviai nepasitiki šelpimo organizacijomis: — jus, girdi, visi gražiai kalbate ir daug žadate, o kaip reikia gauti iš jusų, tai žmogus tiek prisilauki, tiek prisivaikščioji nuo vieno prie kito, tiek prisistumdai po jusų kontorą, kad gautum jusų pašalpos trupinėliai nė pro gerklę nebenori eiti... Žinome mes ir jusų barakus bendrabučius arba šiaip jau jusų taisyboms kambarius — visados ten pilna žmonių, nelyginant puode musių, nei kur daiktelių susidėti, nei kame sušlapusių drabužių pasidžiauti nei žmoniškai atsigtulti, nei papoteriauti: šnekas, klykta, baras, verkia; jeis koks prižiūrėtojas — apšukaus, kiulėmis išvads, apibars".

"Lietuvių Balso" Nr. 9, 1916 yra įdėta aprašymas ir keletas vardelių iš apsiėjimo biurų vedėjų ir komiteto "expirmininko". Iš to aprašymo matyti, kad su paprastais žmonėmis, ateinančiais pašalpos, paliudijimo ir net informacijų, apsieinama labai žiauriai ir net neteisingai (reikalauja dokumentų, kurių pabėgėlis negali turėti, atsisakoma pašalpa duoti nekaltai patekusiam kalėjimam ir tt.).

"Lietuvių Balso" Nr. 28 (1916) yra korespondencija iš Vitebsko. Ten rašoma štai kas:

"Vitebske, kaip patyriau gyvendamas čia tris mėnesius, yra itin daug pabėgėlių lietuvių; jų čia bus dar daugiau negu lenkų. Kad ir Vitebske esama lietuvių komiteto pabėgėliams šelpti, sužinojau tik iš "Liet. Balso". Vienok kiek teiravau, kur tas komitetas esąs, taip ir nepasisekė jo adresu sužinoti. Skaitau ir vietos laikraščius, kuriuose dažnai esti žinių apie latvių, lenkų ir žydų komitetų darbus, bet apie lietuvių nėra nei žodelio... Pažįstu čia ir kelis Rygos lietuvių visuomenės veikėjus, kurie, rasit, galėtų prisidėti prie to komiteto darbo, bet ir jie ligšiol nežino, kur jis esą, ir kaip darbuojasis."

Si korespondencija "Lietuvių Balse" tilpo gruodžio mėnesio pabaigoje ir iš jos matyti, kad tame pačiame laikraštyje seniau buvo paskelbta gyvuojantis koks tai šelpimo komitetas. Oficialēj centralinio komiteto apskaitoj, išleisto lapkričio 5 d. 1915 m. (Smietnyja predpoloženiya Centralnago Komiteta Litovskago Obščestva po okaz. pom. p. o. v., p. 16) tarp įstaigų, gaunančių iš C. K. pašalpa, iš Vitebsko pažymėta: 1. Bendrabučiai ir valgyklos. 2. Prieglauda. 3. Prieglauda seneliams".

Bet žmogus — lietuvis, gyvenęs ten tris mėnesius ir radęs latvių, rusų, lenkų ir žydų prieglaudas, niekaip nerandąs nei komiteto, nei įstaigų! Nieko negirdėję ir kiti lietuviai, su kuriais tik susitikta.

Šitas atsitikimas duoda rimtą pamatą manyti, kad Centralinis Komitetas skelbia gyvuojančiomis įstaigas, kurių visiškai nėra. Tai būtų lyg ir pasaka, nesinorėtų tam tikėti. Bet toje pačioje apyskaitoje Centralinio Komiteto užlaikomu įstaigų skaičiuje mes randame tokių, kokių, tikrai žinome, visiškai ant svieto nėra. Prie jų priklauso įstaigos, pažymėtos rubrikoje: II. Europa ir Amerika, skirsnyje penktame (pusl. 24): 1) organizacija "skrajojamųjų maitinimo ir mediciniškos pagalbos burių, siunčiamų iš Jungt. Am. Valstybių į užimtają Lietuvą ir 2) specialis įgaliotinis prie Rockefellerio fondo. Tuo tarpu visiems žinoma, kad Amerikoje nėra nei organizacijos skrajojamųjų burių, nei jokio įgaliotinio prie Rockefellerio fondo. Šitas faktas ro-

do, kad Centralinis Komitetas drįsta skelbti kaip savo užlaikomą įstaigą ar įgaliotinį ir tai, ko ant svieto nėra.

Apskritai iš tos apyskaitos matyti, kad C. Komitetas užlaiko "įgaliotinių" ir be aiškaus tikslų. Vienas tokių "įgaliotinių" pažymėtas juristas S. Šalkauskis, "specialis įgaliotinis organizuoti pašalpa Lietuvai Šveicarijėj". Mes žinome, kad Šveicarijėj šioj srityj darbuojasi kun. Steponavičius, bet apie Šalkauskio darbus išgirdome tik iš apyskaitos. Rusijos miestuose taipgi yra įgaliotinių visai "be darbo". Taip, tulas P. Kubilius pažymėtas Akmolinske ir Semipalatinske, bet nei pabėgėlių, nei įstaigų neturi. Tas pats su Jansenskiu, kuris pažymėtas dviejose rubrikose: "Lifliandyjoj" ir Dvinske.

Prie kitų tos apyskaitos ypatybių reikia pažymėti dar tą, kad p. 13 pasakytą, buk "Centralinio komiteto įgaliotinai greitai apvažinėja "bukvalno vsiu Rossiju" (kiekvieną Rusijos kampelį), o p. 25 prisipažįsta, kad iš 200.000 lietuvių pabėgėlių komiteto žinioj ir globoj yra tik 61.185. Reiškia, 130.000 palikta Dievo valiai. Be abejonės, tokiam atsitikime galima teisinti pinigų stoka. Bet toje pačioje apyskaitoje pažymėta, kad Liet. Draugijos nukentėjusiems nuo karės šelpti pinigais užlaikoma, be "Saulės" ir "Žiburio" mokyklų, dvi Yčo gimnazijos Voroneže ir net iš tų pinigų leidžiama laikraštis "Lietuvių Balsas", kuris savo keliu remia klerikalų politiką. Draugijos pinigais nupirkta Jaltoje sanatorija, be kurios tuo tarpu lengvai galima apsieiti.

Žemaitė savo laiške nurodo keletą atsitikimų, iš kurių aiškiai matyti, jog C. Komiteto užlaikomose mokyklose ir mokinių bendrabučiuose viešpatuoja klerikališka politika. "Naujojoj Lietuvoj" buvo paskelbta taipgi panašių faktų apie kun. Olsauskio "globą" ir "šeimyninkavimą". Tiems faktams taipgi didelės svarbos būtų galima neduoti, jeigu tai būtų vien atskiri atsitikimai be Gilesnių pamatų. Bet oficialėje tos draugijos apyskaitoje (Očtet o diejatelnosty Litevskago Obščestva etc. za vremia s 20 nojabria 1914 g. po 1 junia 1915 g., Petrograd, 1915) išspausdinta "Lietuvių Draugijos mokinių bendrabučių taisyklės". Tų taisyklių paragrafe 13 pasakytą, kad mokiniams "skaityti knygas išrenka bendrabučio prižiūrėtojas nurodant globėjui" (Centralinio Komiteto paskirtam), gi "globėjas apie tai tariasi su tikybos mokytojais" ir tik butiname reikale su kitais mokytojais. Taigi su lig šio paragrafo galų gale išeinata, kad mokiniai gali gauti skaityti tik tokių knygų, kurias pavelys tikybos mokytojas — kunigas. Paragrafe 14 pasakytą, kad mokiniai šventomis dienomis "lanko bažnyčia nurodant tikybos mokytojams". § 18 uždrausta mokiniams su reikalu kreiptis prie komiteto — jie gali kreiptis tik prie prižiūrėtojo, o svarbesniuose dalykuose prie globėjo, — reiškia prie tų pačių, del kurių blogo pasielgimo mokins gal norėtų skųstis. § 20 prižiūrėtojui liepia "neklausančius mokinius užrasti į dieninį", o sulig § 21 tokiems mokiniams "globėjas daro "vygovor" prieš visą bendrabučį", o po trijų "vygovorų" praneša komitetui.

Turint omenyje visą tvarką ir šitokį režimą bei kunigų uždėtą cenzurą net ant mokinių skaitomų knygų, taipgi nukentėjusių nuo karės draugijos pinigais leidžiamą nacionalistišką klerikalškos pakraipos laikraštį "Lietuvių Balsą" visiškai aišku, kad Centralinis Komitetas Europoje užima visiškai tą pačią vietą, kaip čia Amerikoje t. v. "Tautos Taryba" ir "Tautos Fondas". O Centralinio Komiteto pirmi-

ninko ir Dumos atstovo M. Yčo paskutinis pasielgimas — pakūšimas kojoms ir nedaleidimas duoti pašalpos mokslievių šelpimo Draugijai "Žiburėliui" (žiur. šiam "At." Nr. "Moksl. šelp. reikalui") pastato jį visiškai netoli kun. Laukaičio...

Klausimas — kodėl prie to komiteto dar dirba ir pažangiojoj visuomenei gerbiamų žmonių? — Atsakymą duoda iš dalies p. Žemaitės laiškas: vieni iš tikrųjų nori ir tikisi naudą atnešti, kiti dirba del gero užmokesnio, o yra ir tokių, kurie atsiduria ten nei šiaip nei taip. Panašiu džiui, advokatas S. užpėnai trukšmingai buvo išstojęs iš draugijos, bet praeitą žiemą vėl sugrįžo dirbti, nes reikėjo pasirinkti vieną iš dviejų: arba stoti kariuomenėn arba priminti C. Komiteto pakvietimą stoti jo samdomų darbininkų eilėn — tuomet kariuomenėn stojimas atidedama — ir už tai gauti siulomus 300 rub. mėnesiui. Žinoma, vieton kariuomenės pasirinko tarnavimą C. Komitetui už 300 rub. Panašių žmonių yra ir daugiau. Kiti gi tiesiog dirba "del pelno".

Išvedimas toksai: remiant tą liet. draugijos komitetą negalima neremti klerikalų politikos ir jų netvarkos.

P. S. Belaužiant mums prisiūsta dar daugiau dokumentų ir faktų apie algas, reikalų vedimą ir tt. Jei bus reikalas, galėsime paskelbti.

MOKSLEIVIJOS ŠELPIMO REIKALU.

Kai Petrogrado lietuvių draugijos nukentėjusiems del karės šelpti Komitetas apokavo savo pirmininko kunigo Laukaičio neleistą doros žvilgsniu pasielgimą (apie tai jau buvo rašyta), studentai iš tokio Komiteto imti pašalpos atsisakė. Bet, netekus paramos iš namų, daugeliui mokslievių medžiaginė paspartis vis tik būtų butinai reikalinga. Tokiems tai ir apsiėmė padėti "Žiburėlio" draugija. Kadangi "Žib." turėjo jau senesnius savo stipendijantus, o čia prisidėjo daug naujų, tai savų lėšų jis nebegalėjo užtekti. Teisybė, rudenį buvo gauta 3000 rublių iš D. K. Tatjanos Komiteto, bet kadangi pašalpos reikalingi mokslievių skaičius buvo labai didelis, tai tų pinigų užteko neilgam. Nenorėdama palikti tų mokslievių be pasparties, "Žiburėlio" valdyba šių metų pradžioje pri-

stačiusi pilną išleistų pinigų apyskaitą, išnaujo kreipėsi Tatjanos Komitetan, prašydama 6000 rublių. Kada po kai kurio laiko "Žiburėlio" pirmininkė g. A. Bulotienė paklausė T. Komiteto reikalų vedėjo Druri, kas padaryta su draugijos prašymu, šis atsakė, kad "Žiburėlio" prašymas esąs patenkintas. Po to "Žiburėlio" Valdybos narys, Valstybės Dumos atstovas Pr. Keinys nuėjo Tatjanos Komitetan atsiimti pinigų. Komitetan raštininkas kun. Tarchanovas pasakė, kad pinigai esą paskirti, tik del formalumo tas prašymas nusiųstas M. Yčui, kad šis pasakytų savo nuomonę. Mat, nustatytąja Komitete tvarka, M. Yčas atstovauja lietuvių šelpimo draugijoms. Bet Tarchanovas manęs, kad Yčas jokių kliučių nedarysiąs, taigi jis kad ir dabar galėtų savo atsakomybę duoti "Žiburėliui" pinigų, tik kol kas pinigų iš banko esą dar negauta, tai tegu jis, atstovas Keinys, užeisias šiek tiek vėliau.

Gi vasario 12 d. iš Tatjanos Komiteto "Žiburėlis" gavo štai kokį pranešimą: "Vilniaus lietuvių draugijos "Žiburėlio" Valdybai. Į prašymą š. m. sausio 18 d. asignuoti pinigų mokslieviams-pabėgėliams šelpti Jos Didenybės Didžiosios Kunigaikštystės Tatjanos Komitetas turi garbę pranešti Vilniaus lietuvių draugijos "Žiburėlis" mokslieviams šelpti Vaidybai, kad jis turėdamas omenyį esančius Centralinį Lietuvių draugijos Komitetą nukentėjusiems del karės šelpti ir Petrogrado lietuvių draugiją, kurios gauna lėšų lietuvių mokslievių šelpti iš Jos Didenybės D. K. Tatjanos Komiteto, negali patenkinti augščiau minėtą Valdybos prašymą, manydamas, kad atskiri mokslievių prašymai gali buti siunčiami vienon nurodytųjų įstaigų ir pagal reikalo, šių pastarųjų bus patenkinti.

Komiteto pirmininkas A. Neidgardas. Komiteto reikalų vedėjas Komiteto narys V. Druri. Komiteto raštininkas Kun. J. Tarchanovas."

JAUNIMO BALSAS.

MARGOS MINTIS. (žiur. "Ateities" Nr. 30.)

III Mylėkim!

"Meilė mums džiaugsme duod," — sako tula daina. Ir tai senčiausia tiesa. Meilė, tai palaimos šaltinis, š kurios, kaip tuli filozofai sako, net pati gyvybė trykštanti.

Vienok, kaip-gi gaila ir kaip turi su suspausta sopoliais širdžia aplink apsižvalges, draug su tuomi jautriais vargo dainiumi. gerb. Vaičiū atsidusti, ... asauouz aru sejuw, per Iš ištikro, jeigu tos meilės, O palaimos šaltinio kur

truksta, tai bene labiausiai josios truktu mumjse-lietuviuose, o ypač musiškuose vadovuose bei partijų "galvose."

Pas mus nestinga neapkantos, nestinga netolerancijos, nestinga kito žmogaus kad ir švenčiausių sielos bei širdies įsitikrinimų nepagarbos ir purvuose mynimo, nestinga ironijos ir herezijos, bet oi, brolužiai, kaip pas mus bei mummyse stinga meilės, švento palaimos šaltinio! O tad ir gaila! O tad, tur but, mes ir esame toki mažyčiai, toki žemučiai, nebegalinti iškopti iš žemumo, nebegalinti toj meilėj, tame palaimos šaltinyje pa-

sinerti ir jame pasinėrę apsiplauti ir apsiplovę iškilti aiškų, skaidrų, meilų ir tikri, dideli žmonės tapę, jaja taja šventa meile, švytėti-zērėti, jeib visą savo gyvatos kelionę galetume spindinčioms dangaus ašarelėms užrašyti — MEILĖ! Ir jeib visas musų gyvenimas tame žodyje patilptų.

Ir kodėl taip nėra? — veržte-veržiasi kiekvieno musų galvosna klausimas, kas tiktai savo širdyje tą trukumą jaučia. Atsakas trumpas ir aiškus: Todel, kad mes neauklejome josios, tos meilės savo širdyje! Kitišais žodžiais; kad pačios širdies neauklejome. Bet kas-gi tą auklėjimą stabdė ir dar tebestabdō? Spręskite patj. Aš nors ir galėčia gal spręsti, vienok tą palieku del kožno iš musų sąžinės, jeib kiekvienas galėtų me patsai savęs paklausti, patj savespį įžvelgti.

Taip, meilė yra gražus ir neapsakomai svarbus dulcemusų gyvenime, žmonių gyvenime. Tik gaila, kad josios pas mus labai mažai tebėra.

Nes, jeigu mes daugiau mylėtume, tai mes aiškiai suprastume, kas tai yra purvuosna myniojimas kito žmogaus šventų jausmų bei įsitikinimų. Jeigu, sakau, jau ne kaip vienos tautos — tas jau būtų per daug "tautiškas varpelio atbalsis," bet nors kaip vienos žmonijos sunų mylėtumies; jeigu mumjse — nesakau jau kibirkštėlės, — tik nors bent užgesusių žarijėlių peleny krislelis — rastųsi meilės, tai mes savo nekaltų aukų deja pasekėjų, ypač jaunime — nebeaukautume ant visokių Rymų ir kitų aukarų, bet vestume aiškiais apšviotos ir kultūros keliais, nebeuždėdami jiems jokių jungų nei dogmų ir leisdami jiems pirma savitai, liuosu norutą ir kitą jungą bei dogmą pažinti ir visapusiškai ją suprasti, o tik tuom kart ją priiimti bei užsidėti.

Tolstojus sakė: meilė yra Dievas. Ir gal but. Tik tarpe musų to Dievo — meilės nesimato. Jeigu-gi, sakau, mes daugiau mylėtume, jeigu mes turėtume tą Dievą — meilę širdjse, mažiau neapkęstume, mažiau savyje turėtume velnio, tai ar-gi būtų pilnos laikraščio skyjtj ir tai dar vis tankiausiai editorialai, tokių niekivių už kokių nebuk ypatingų kivrčius bei nesuipratimus. O kaip tik ir gaila yra, paskui ant tokio "mažyčio-prastuolio" žiurėti, kuris tankių-tankiausiai nei žodžio neįstengia nemikčiojjes perskaityti, prisiskaitęs panašių "editorialų", pradedda kaip ne žmogus plūsti piktžodžiauti... Ir tai vis anto ar kito žmogaus, užsitarnavusio savo darbaus ir pasišventimu garbę ir kuri: tiktai gerbti tokią ypata privalėtų buti mokinamas ir su pagarbą jojo vardą minėtų.

O tuli net tam tikrą ligą, butent fobiją turi. O gal sakysite, kad tai yra bei butų "vergavimas", mokyti

"mažuosius", jeib jie gerbtų "vadovus? Nu, galit sau sveiki sakyti! Vienok, atsiminkime, kad tie mažieji taip demoralizuojami — neatneš pageidaujamų vaisių, o tiktai priešingai, jie užsikrečia neapkanta, kvailai liguista pagieža. O tai vis iš priežasties "editorialuose" pasėtų ir jų išskaitymų keršto ir neapkantos diegų ant to ar kito garbės verto žmogaus, kurių tankiausiai akstinu yra "galvų" ypatingumai, arba dar kas šlykščiausia — biznio. O tą aš ir nevadinu "vergavimo" mokiniu, tiktai nemeilėj, neapkantoj auklėjimu. Pagalios, sako patarlė: "kas su kerštu sėjama, tas su krauju piaujava."

Bet gal sakysite, kad tai yra netiesa kas aukščiau sakyta? Pereikit, gerbiamieji, per žmones, o išvysite savo nemeilių darbų vaisius. Ir, jeigu turėsite krutinėse nors kiek žmoniško jausmo, apsverksite ir pripažinsite, kad tai — "mea culpa!"

Todel, kaip ten sau nebūtų, ar tam kalti yra musų vadovai pirmtakunai, ar esančios musų organizacijos draugijos bei partijos, mes jaučiame savyje didelius trukumus. Todel, mes jau nieji Sąjungiečiai, jausdami tuosius trukumus ir jausdami esant naujosios kartos žmones deja, — busentj tautos ir žmonijos tėvai ir motinos ir esam pasiryžę suorganizuoti bei sutverti tokią organizaciją, kokios iki šioliai mumjse nebuvo. Tokią organizaciją — Jaunimo del Jaunimo ir per Jaunimą, kuri galėtų mumjse papildyti visus virš nurodytus trukumus.

Sakau, tokią organizaciją, kuri mus visus rįstų į bendrus ryšius, bendrus idealus ir kurioje mes galėtume prisirengti prie busenčių musų gyvenime kovų-karioinių, bei laimijų ir nepalaimų.

Zodžiu organizaciją, kurioje mes galėtume visapusiškai ri savitai bepartijviai šviečianties, auklėjanties bei lavinanties, viso pirmu žmonėmis pastoti, patj save pažinti, savo gyvenimą, savo pareigas, savo uždavinius bei idejas ir pagalios, išmuktume manyti, pamane suprasti, o supratę ir nusi-plovę savo širdis atgailos ašaroms mylėti.

Bet pakaks. Rašiau ši dalykėlį iš meilės. Vienok, tikiuosi, kad tulų busiu bei paliksiu suprastas priešingai. Ką bedaryti! Ir už tai tarsiu ačiū.

Jaunas Sąjungietis.

NELAIMĖ ANT GELEŽINKELIO.

Toronto, Kanadoj. — Susimušus Grand Trunk pasazieriniam traukiniui su anglių traukiniu į rytus nuo Port Credit, du traukinio darbininkai užmušta, vienas sunkiai sužeista ir vieno neberanda.

"Ateitis"

866 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Ketvirtas, Kovo (March) 30 d. 1916 m.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antraštu. Rankraščius Redakcija taisyti ir trumpina sulig savo nuostatomis. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

KIEKVIENO skaitytojo yra pareiga platinti sau patinkamą laikraštį tarp savo pažįstamų ir draugų. "Ateities" skaitytojais šito turėtų taipgi neužmiršti, nes juo "Ateitis" turės daugiau skaitytojų, tuo kiekvienas skaitytojas turės daugiau idėjų draugų.

M. Yčo pasiūlymas su "Žiburėlio" draugijos prašymu (žiūr. pranešima "mokslievių Selpimo reikalui") — yra ne tik nepatinkantis Duma atstovui ir "Centralinio Komiteto" pirmininkui, bet ir paprastam žmogui. Tas žmogus klumpsta vis gilyn ir gilyn ir kovoje su idejų priešais įrankių nesirenka.

KALBĖKIME ATVIRAI.

"Mes atvirai pasakome, kad mes geidžiame vienos čielos partijos, o ne partijos vidų kitos partijos." "Lietuva" Nr. 12.

Šitas "atviras" "Lietuvos" pasakymas, lygiai kaip ir visas jos straipsnis apie "Naujosios Anglijos sandariečių suvažiavimą", visgi nieko atvirai nepasako, o ką pasako, tai paėina ne iš atvirumo, o, turbūt, iš nesuspaprato. Pirmiausia prikišimas laužymo partijos disciplinos yra taip nelogiškas ir nepamatotas, kad reikia stebėtis, kaip jo darsileido "Lietuvos" Redakcija. Juk pati deklaracija iššaukta — ir tas įžangoj pabriežta — tuo nežgincijamu faktu, kad ALT. Sandara dabartiniame savo stovyje nėra nei draugių federacija, nei politikos partija — yra kas tai neaiškias, nepabaigto. Statuto arba konstitucijos, kame būtų nustatyta disciplinos normos, taipgi nėra. Ir kaip-gi tada gali kas laužyti discipliną, kurios normų nėra paskelbta ir niekas nežino?

Berods, būtų galima kalbėti apie laužymą disciplinos nėrašytos arba "dvasiškos". Tai būtų atsitikę tuomet, kuomet priimtojoj deklaracijoj būtų išreikšta kas nors tokio, kas priešintusi turiniui ir dvasiai Philadelphiajos suvažiavimo priimtosios platformos. Bet čia "Lietuva" ir turėtų atvirai pasakyti, kuris priimtosios deklaracijos punktas tai platformai priešinasi. Juk tos platformos paragrafe pirmame pasakya:

"Pirmiausiu, augščiausiu ir vadovaujančiu mūsų srovės idealu yra lietuystė, t. y. tautiško savystovumo palaikymas ir ėjimas prie plačiausių demokratybės principų. Reiškia, lietuystė arba tautiško savystovumo

palaikymas ir ėjimas prie plačiausių demokratybės principų turi būti pirmiausiu, augščiausiu ir vadovaujančiu idealu. Kuris gi deklaracijos skirsnis tam idealui, t. y. tautiškam savystovumui ir demokratybei, — priešingas? Ar gal pirmasis, kame lietuvių tautos reikalai pirmon vieton pastatyti ir kame reikalaujama Lietuvai liuosybės ir mažumos tautų teisių užtikrinimo? Ar gal antrasis, kame reikalaujama demokratiško sutvarkymo, laisvės ir lygybės ir prigimtosios kalbos mokymo? Ar gal trečiasis, kame reikalaujama tokių reformų, kad darbo žmonėturėtų padorų gyvenimą? Ar gal ketvirtasis, kame pripažįstama lygybės principas santikiuose su kitomis srovėmis?

Tegul "Lietuva" pirma parodo, kuris šių punktu yra priešingas lietuystei ar demokratybei, o paskui kalba apie disciplinos laužymą.

Toliau "Lietuva" sako, buk N. A. sandariečių deklaracija "tai yra kopija taip vadinamų Lietuvos demokratų partijos, su kuria Amerikos tautininkai nevismame kame solidarizuojasi ir kurios programos vis-gi neatsako ypatingoms Amerikos tautininkų gyvenimo sąlygoms."

Sis sakinyš pirmiausia išduoda, kad "Lietuvos" Redakcija visiškai nėra mačiūsi Lietuvos Demokratų Partijos programos ir tai ne tik 1914 m. pataisytosios, bet nei pirmesniųjų, nes jeigu būtų mačiūsi ir skaičiūsi, tai nebutų drįsusi vadinti "kopija". Antra vertus, jeigu tasai "programas", kurio "kopija" "Lietuva" vadina N. A. sandariečių deklaraciją, "ypatingoms Amerikos tautininkų gyvenimo sąlygoms" netinka, tai pirma reiktu pasakyti, kas ir kame netinka: nes Philadelphiajos suvažiavime priimtosios platformos paragrafe pirmame dvasiška giminystė su Lietuvos demokratais pabriežta, nes ten kalbama apie "Aušros" ir "Varpo" laikus, o konkretis tos idejos išreiškimas, girdi, "ištriško Vilniaus Seime 1905 m. Tai-gi Philadelphiajos suvažiavimas giminystė su Lietuvos demokratų partija pabriežė aiškiai ("Varpas" buvo ir pasiliko LDP. oficialiu organu, o po Vilniaus seimo nutarimais visi demokratai taipgi pasirašė), ir toji rezoliucija — mums malonu pastebėti — buvo paduota visiškai ne mūsų, o tų žmonių, prieš kuriuos, "Lietuva" sako, mes "buntą" kelia.

Dabar del "taktikos". "Lietuvai" nepatinka, kad "Ateitis" kviečia tvrtis kuopas Naujosios Anglijos sandariečių visuomeniniai politikinės deklaracijos pamatais — girdi, tų pamatų "Sandara netik kad neužgynė, bet nei nesvarstė". Tas teisybė. Bet-gi Sandara niekuomet neužgynė kuopas turėti savąją konstituciją — tai vienas dalykas. Antras gi — nejaugi visi

sandariečiai amžinai turi sėdėti rankas sudėję, — be programos, be konstitucijos — vien tik delto, kad toje srityje nieko neveikia centro valdyba nei seimo išrinktoji programos komisija? Mums, N. A. sandariečiams, būtų nereikėję savos "deklaracijos" skelbti, jeigu ją būtų paskelbė tie, kuriems pavesta ir kurie apsiėmė tai padaryti.

"Lietuva" iškreipia net deklaracijos mintį, sakydama, kad, sulig deklaracijos "neva (ką tai reiškia?) N. A. sandariečiai pristos prie Sandaros tik tokiomis išlygomis, kokios paduotos minėtojoj deklaracijoj". Deklaracijoj gi pasakya: "Priklausydami ALT. Sandarai, jeigu ji galutinai priims visuomeniniai politikinės organizacijos formą tokiąs arba panašias principais bei pamatais, ir dalyvaudami joje autonomiškos vienatos teisėmis, jeigu ji pavirs vien organizacijų federacija, mes... ir tt..." Ką tai reiškia? — Kaip pirmai jau matėme, Naujosios Anglijos sandariečių deklaracijoj paskelbtieji principai savaime išėina iš Philadelphiajos suvažiavimo priimtųjų bendrųjų platformos dėsnių ir visiškai sutinka su paragrafu pirmuoju, kur kalbama apie Sandaros idealus (berods, tie patys dalykai gali būti kitaip pasakyti, ir mes prieš kitokį pasakymą nieko neturime — mums svarbu pati dvasia, turinys). Reiškia tat, kad Naujosios Anglijos sandariečiai nemano nuo Sandaros skirtis ir niekuomet nesiskirs tol, kol Sandara nenukryps nuo pamatų, Philadelphiajos suvažiavimo užtiestų; nesiskirs net ir tuomet, jeigu ji norės būti vien draugių ir organizacijų federacija, — tik tuomet, žinoma, je organizuosis savystoviai visuomeniniai politikiniai pamatais, o apie Sandaros priklausys autonomiškos vienatos teisėmis. Naujosios Anglijos sandariečiai tik tuomet būtų priversti su Sandara persiskirti, jeigu ji visiškai atsitolintų nuo dabartinių savo pamatų. Nuo šitokio ir tik nuo šitokio atsitikimo ištikrųjų deklaracijoj "iškalno apsisaugojama" net ir "prieš didžiūmos nutarimus", nes jokia didžiūma negali turėti jokios teisės nei galės priversti nors ir dar taip silpną mažumą dirbti priešais savo įsitikinimus. Ir pamatinis demokratijos principas yra visai ne tame, kad didžiūma viešpatuotų ant mažumos — kaip sako "Lietuva", — o tame kad ir mažumos gyvavimo teisės būtų užtikrintos. Tik šituo principu remdames mes galime ir lietuvių tautai, nors daug mažesnei už kitas, reikalauti prideramų teisių.

Deklaracijos autoriams ir jos paskelbėjams jei galima ką užmesti, tai vien tą, — kad gal nebuvo jokio pamato, anot "V. L." "jomarko kelti" ar mėginti "iškalno apsisaugoti" nuo "didžiūmos" atsitolinimo nuo pama-

tų. Bet pirmiausia — už apsisaugojimą niekas nebūdžia ir Amerikoj yra net lozungas: "safety first!". Antra gi, tai atvirai turime pasakyti, jog mes turime žinių ir dokumentų, iš kurių matyti, kad kaikurie dabar žymių rolė ALT. Sandaros centre loši asmenis klerikalų vadų laikomi "savais žmonėmis", o vienas jų (tų "savų žmonių") aiškiai yra pabriežęs savo dvasiška giminystę ne su demokratais, bet su tautininkais-nacionalistais lietuvių Smetonos ir lenkų endekų tipo (taip ir pasakya!) Ir, stebėtina, tie žmonės, taip-pat kaip ir "Lietuva", prikašioja mums "buntą" kėlimą.

Jų vardų mes tuo tarpu nematome reikalo minėti. Bet gi mes atvirai turime pasakyti: jeigu ALT. Sandara istikrųjų būtų vedama Smetonos ir lenkų endekų keliais — mes paskui neisime, nors paliktume tiktai vieni. Mes, be abėjones, visai netikime, kad kas nors panašaus atsitiktu, nes mūsų plačiosios minios per daug demokratiškos, kad duotusi vesti siauro nacionalizmo ir šovinizmo keliais.

Taigi, kalbėkime atvirai. Mes, kaip ir "Lietuva" "atvirai pasakome, kad mes geidžiame vienos čielos partijos, o ne partijos vidų kitos partijos". Bet mes taipgi pabriežiame, kad dalyvauti galime tik tokioje partijoje, kurios pirmiausiu, augščiausiu ir vadovaujančiu idealu bus "tautiško savystovumo palaikymas ir ėjimas prie plačiausių demokratybės principų."

IŠ LAIKRAŠČIŲ.

Politikos mokslo laikraštis apie lietuvius.

THE AMERICAN POLITICAL SCIENCE REVIEW vasario Nr. 8. m. yra išspausdinta įdomus Chicagos universiteto profesorius Carl Darling Buck'o rašinys "Language and the sentiment of nationality". Kaip iš antgalvio matyti, straipsnyje gvildinama kalbos santikiai su tautyste, bet ne vien sociologijos, bet ypač politikos mokslo teorijos ir praktikos žvilgsniais. Rašinys gana ilgas (25 pusl.), kalbamasai klausimas nušviesta taipgi istoriškai — ir paliesta beveik visos žinomos tautos, pradedant priešistoriškais laikais. Iš atskirų tautų autorius daugiausia vietas, nes penkis puslapius, pašvenčia lietuviams, o tai delto, kad lietuviuose autorius mato ypač svarbų argumentą kalbos svarbai parodyti tautystės atgimime. Štai jo žodžiai:

"Kalbos santikis su tautybės atgimimu (revival), arba vėl jos žuvimu, puikiai parodo slavų tautos... arba — pavelykit geriau pasakyti — Baltijos slavų tautos, lietuvių ir latviai."

Po šių žodžių eina istoriškai-filologiškas žvilgsnis į lietuvių tautos ir jų kalbos istoriją su prideramu nušvietimu germanizacijos ir polonizacijos veiksmių. Pabriežęs, kad vėlesniais laikais polonizacija užėmė vietą germanizacijos ir tuo budu Lietuvos likimą surišo su Lenkijos likimu, autorius sako:

"Dabartiniame konflikte, kuomet Lenkijai autonomija laisvai (freely) žadama iš abiejų pusių, reikalinga gerai įsidomėti, kad šitas daug skiriamas nuo atstatymo senovės Lenkijos jos galybės augstumoje. Čia lenkų tautos buvo tiktai dalis, didžiūma gi sudarė rusai arba lietuviai.

Pasaulis didžiūmoje yra užmiršęs lietuvių tautos egzistenciją ir tą rolę, kokią jie kadaise lošė istorijoj. Dabar du milijonai lietuvių sukimšti plote nuo Prusijos žiemų rytuose (šis plotas apima Klaipėda, Tilžę ir Gumbinę)..."

Toliau eina lietuvių tautos gyvenimo apžvalga pradedant istoriškais laikais, unijomis su lenkais ir baigiant rusifikacija ir jos santikiais su polonizacija, lietuvių spaudos uždraudimu, spausdinimo knygų užsieniuose (Amerikoj) ir spaudos atgavimu 1904 m. Autorius čia randa nesugriaunamą argumentą prirodymui, kaip kalba prisidėjo prie lietuvių tautinio susipratimo ir pirm, negu pereiti prie pavizdžių iš kitų tautų, autorius sako:

"Ar šitas rusų valdžios (Rusijos) pasielgimas (leidimas spaudos ir kt.) buvo tai liberališkesnės politikos vaisius, ar buvo tai daroma su tikslu panaudoti lietuvius prieš lenkų judėjimą — mums tas nesvarbu. Bet nėra abėjones, kad abėji (lenkai ir lietuviai) neapsikenčia (are antagonis tic). Lenkai nori lietuvius įtikinti, kad del savo ilgų ryšių su Lenkijos istorija ir kaltybės (skolos) lenkų civilizacijai, — jie (lietuviai) yra tikri lenkai ir turi būti dalis lenkų judėjimo, ir kad jų užsispyrimas (insistence) ant skirtingos (distinct) tautystės yra vien bevėrtė (futile) "litvomanija". Tuo tarpu didžiūma lietuvių jaučia, kad jie Lenkijai jau daug davė lig šiol, o už tai gavo mažą bet nedėkingą globą (little but contemptuous patronage) ir kad toliau savęs išnaudoti nenori duoti. Įkorporavimas į autonomišką Lenkiją yra paskutinis dalykas. Ko jie geidžia (tikisi) — tai autonomijos sau arba galimas daiktas, su latviais, kurie yra artimiausieji gentis ir gyvena į žiemius."

Mus bara. LIETUVA Nr. 12 spausdina pastabas apie Naujosios Anglijos sandariečių suvažiavimą ir rašo:

"Šiame numeryje telpa to suvažiavimo protokolas. Svarbiausia jo dalis — tai taip vadinamoji "deklaracija", kurioj išdėstyta tas pats programos, kurio p. Rimkai nepasisekė pervesti Philadelphiajos susivažiavime.

Tai yra kopija taip vadinamų Lietuvos demokratų partijos, su kuria Amerikos tautininkai ne visame kame solidarizuojasi ir kurios programos visgi neatsako ypatingoms Amerikos tautininkų gyvenimo sąlygoms.

Jeigu šita "deklaracija" yra patarimas visai Sandarai, tai prieš tai nieko negalima turėti: visa Sandara gali aptarti ir priimti, arba atmesti visus patarimus, koki tik buva paduodami. "Deklaracijoj" tačiau yra po tinkleliu paslėptas savo rušies "ultimatumas", kad neva Naujos Anglijos sandariečiai pristos prie Sandaros tik tokiomis išlygomis, kokios paduotos minėtojoj deklaracijoj.

"Ateitis", kurios redaktorius yra minėtos deklaracijos autorium, taip ir kalba, kviedama tvrti kuopas neabelnais Sandaros nustatytais pamatais, bet pamatais, kuriuos nustato minėta "deklaracija", nors, kaip sakya, tos "dekle-

racijos" pamatų tautininkų Sandara dar netik kad nesigyrė, bet nei nesvarstė. Ponašią taktiką mums prisiminti dar pirmu sykiu pastebėti.

Mes pritariame švelniai ir draugiškam tonui, kurio kiekios radikališkos permainos mėginama daryti. Tokiu draugiškuoju tonu norime pasakyti ir savo nuomonę, kad tent: kad jeigu tas nėra viras "buntas", tai pasinais rusies "ultimatumai" ir kvietimai, kokius daro "Ateitis", taiso tokiam "buntui" dirva. Kad tokia taktika ložo partijos discipliną — aišku ir be aiškinimų, nes "kleracijoj" iškalno apsisaugojama prieš didžiūmos nutarimus ir faktiškai nutarimams jiems nepasiduoti.

Mes visgi tikime į demokratijos pamatinį principą, kas sąmoningos didžiūmos balsu privalo viešpatuoti. Mes ne abėjojame, kad visi tautininkai sutinka pamatinis principuose. Ne visi gal sutinka priemonėse, kurioms šie principai privalo būti išreikšti, t. y. ne visi sutinka su šiuo programu. Didžiūmos balsu tokiam atsitikime privalo būti sprendžiantis. Svarbus principai — ne programos, kurias, anot pačios "Ateities" nusistato ne "deklaracijom" bet pačiu gyvenimu.

Mes atvirai pasakome, kad mes geidžiame vienos čielos partijos, o ne partijos vidų kitos partijos."

Mūsų nuomonė išreikšta atvirai: "Kalbėkime atvirai"

SAVAITĖ I SAVAITĖ.

Karė — taika.

Šie du žodžiai nenuėina nuo laikraščių skilčių. Kuomet krūviniausi mušiai dar tęsiasi apie Verduną kuomet rusai pradėjo smarkiai užpuldinėti vokiečius kuomet bulgarai su austrai rengiasi užpulti Salonikais ir kuomet Paryžiuje net štuonių valstybių (Francijos, Anglijos, Rusijos, Italijos, Serbijos, Belgijos, Portugalijos ir Japonijos) karė ir politikos atstovai tariasi kaip čia užduoti vokiečiams mirtiną smugį, — vis kalbama ir apie taiką. Iš Washingtono atėjo žinių, kad vokiečių kancleris tikrai klabėjęs apie taiką su Jungt. Am. Valstybių ambasadorium ir kad šis pasiilikęs Berlyne "del taikos" Bet parvažiavęs iš Europos Morganas pabriežia, kad vokiečiai "dar ligai laikysis".

Tuo tarpu vokiečių smarkiai pradėję skandinti prekybos laivus kiekvieną valandą gali atsitikti, kad delto skandinaviai gali sutrukti Dėdės Sandaryšiai su Vokietija.

Mexika.

Su Mexikos Villa Dėdės Sarmas turi daugiau bėdos, negu kas tikėjosi. Nei pagauti, nei pavyti jo nepasiseka. Tuo tarpu mexikiečiai amerikonus labai šmaizni žiuri — net ir Villos priešninkai. Mat, Jungt. Am. Valstybių valdžia iš Mexikos yra pagrobusi labai daug žinių. Apie tai mes kada nors parašysime plačiau.

ATSTOVO
(Pasakyt
dyj vasa
Gerbiami
m
Giliai n
kalbėti r
lietuvių t
Lietuva a
ležinės v
nės sienos
vių ats
Valstybės
galo su
bėti su
su savo t
tie žodžiai
žnie durt
Ivairių
nešimai
jo 1914 r
Duma at
je pasak
džiūma t
no tāsias
ankščiau
Bet ma
pranešin
vaujamų
nei gar
reikalau
vai, ka
1914 m.
bunos p
bė Rusij
jos kovc
Man išr
reikalin
žinoma,
tautos
rausyba
kuria j
rijos ry
pranta,
budama
duoti te
del vyr
nekalti
ti, jos v
prieš
kada is
pos ka
reikala
Europ
rodė
mindži
da tik
žųjų t
dauge
Tajį o
kariau
laikė
ir Ru
Čia d
esą s
tautų
karės
tų lai
karė
nanti
vis d
šioks
Ta
rupi
taut
už t
kuri
prie
tyti
rimt
vien
yra
kurį
dar
tau
spr
dė,
pav
mir
vis
nā,
ta,
val

ATSTOVO JANUSKEVIČIAUS PRAKALBA.

(Pasakyta V. Dumos posėdyje vasario 12 d. 1916 m.).

Gerbiamieji Valstybės Dumos nariai!

Giliai nuliudus tenka man kalbėti nuo šitos tribunos lietuvių tautos vardu. Visa Lietuva atsidurė jau už geležinės vokiečių kariuomenės sienos. Musų, lietuvių atstovų padėlimas Valstybės Dumoje be galo sunkus: reikia kalbėti su savo rinkikais, su savo tauta ir norisi, kad tie žodžiai nulėktų per geležinę durtuvų sieną.

Įvairių tautų atstovų pranešimai V. Dumoje prasidėjo 1914 m. liepos m. 26 d. ir Duma atsidėjus klausosi, ką jie pasakys. V. Dumos didžiama tik karės metu pažinotą tautas, kurių ji anksčiau nepastebėdavo. Bet man išrodo, kad šitie pranešimai neatsako atstovaujama tautų nei svarbai nei garbei. Nuo tų tautų reikalaujama, kad jų atstovai, kaip ir pirmą kartą 1914 m. liepos 26 d., nuo tribunos pažymėtų jų ištikimybę Rusijai, užtikrintų, kad jos kovos drauge su Rusija.

Man išrodė, kad visa tai nereikalinga. Jau senai yra žinoma, kad visos Rusijos tautos užjaučia tik ne vyriausybę, rusų tautai, su kuria jos senai surištos istorijos ryšiais, vienok jos supranta, kad rusų tauta pati budama sukaustyta negali duoti to, ko pati norėtų ir del vyriausybės rusų tautos nekaltina. Galima pasakyti, jos visados bendrai kovos prieš vyriausybę. Ir štai, kada ištiko einamoji Europos karė didžiųjų valstybių reikalams susidurus, kada Europos akyvaizdoje pasirodė visų žmogaus teisių mindžiojimo paveikslas, tada tik iškilo aiškėn ir mažųjų tautų klausimas, kada daugeliui jų grėsė pražūtis. Tajį obalsį paskelbė visos kariaujančios valstybės, palaikė jį ir rusų visuomenė ir Rusijos Valstybės Duma. Čia daug buvo kalbėta, kad esą ši karė vedama del tautų paliuosavimo, idant po karės kiekviena tauta galėtų laisvai apsispręsti. Nors karė pasirodė ištikrųjų einanti prieš anuos obalsius, vis delto rezultatas gali būti šioks ir toks.

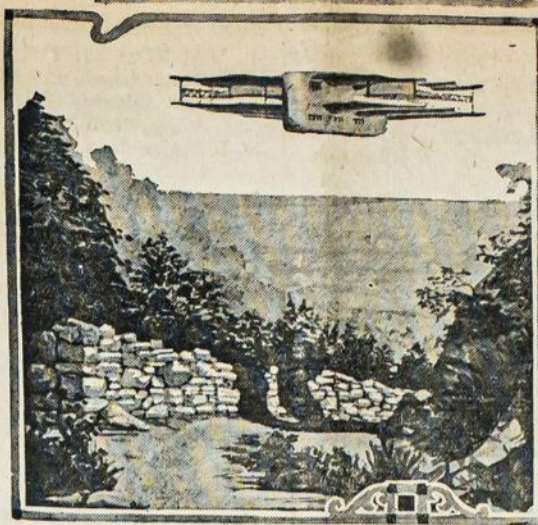
Taigi, jeigu jums tikrai rupi paliuosuoti mažąsias tautas arba atsilyginti joms už tas kančias bei vargus, kuriuos jos kelia ne del savo priežasties, jus privalote sta tyti tokį svarbų klausimą rimtai. Juk dabartės kiekvienam aišku, kad Rusija yra tai didelis organizmas, kurį atskiromis dalimis sudaro įvairios galvojančios tautos etnografiniai apsisprendusios. Senosios parodė, kad nors didžiausiam pavojui užėjus reikia atsiminti apie tai, kuo sujungti visus tuos organizmus į vieną, surasti kaž kokį cementą, kuris sustiprintų didžią valstybę, idant paskui ji ga-

lėtų atsilaikyti karės vėsulai. Dabartės iš visų pusių girdėtis kalbos apie tautų apsisprendimą, apie tai, kad po karės reikia imti gyventi naujai, kad ateis kaž koks bendras, geresnis gyvenimas. Bet kad tai įvyktų, reikia daryti tam tikrus žingsnius, reikia prie to siekti. Reikia stengtis pakakinti ne tik, taip sakant, savo vidinį doros reikalavimą, kad buti teisingu, bet reikia žiūrėti ir tai, kad tam tikru metu ne padaryti didelės politikinės bei valstybinės paklaidos. Jeigu kas ištikrųjų užrašė tą obalsį ant savo vėliavos, jis neprivalo atidėti to reikalo vykinimo nei valandėi, nes gyvenimas rodo, kad praleidus atsakantį laiką, galima visko nustoti.

Ir dabartės nors karė jau sunaikino pakraščius, sunaikino juos priverstina evakuacija, nors jų dalis paversta į griuvėsius, bet tenai paliko dar daug žmonių, kurie ir dabar nenustoja galvoje. Iš laiškų, iš laikraščių, kurie patenka aplinkiniams keļiais, matyti, kad ten eina kažkoks naujas gyvenimas, ten vis kas vertinama iš naujo ir kaž ko laukiama.

Turėdama tai omeny, vokiečių vyriausybė daro jau tam tikrus žingsnius, kad paskui turėti teisės pasakyti, jog ji štai ką padariusi. Kame anksčiau tautas vien tik slėgė, persekiojo tikibą, nebuvo jokios savavaldybės, vietinė kalba buvo nustelbta, ten dabartės visa tai atitaisė kaip tik tie, kurie kovojo prieš Rusiją. Nežinau, kelko jie taip daro, ir aš asneniniai netikiu į jų gerus norus, bet aš manau, kad jie vis delto savo žvilgsniu daro didį valstybinį darbą. Visi žino, kad Vilniuje įsteigta lietuviškų gimnazijų, Vilniaus ir Kauno gub. atidaryta daugybė liaudies mokyklų su vietos žmonių kalba. Vietos kalba įvesta ir teismuose. Su tuo reikia skaitytis.

Kada gi čia visą laiką kalbama apie tai, "kad visi tikisi laimėti", apie tai, "kad visi tikisi, jog Rusijos armija, o su ja taip sakant, ir pati Rusija sugrįš į vokiečių užmtuosius kraštus", tada ką klausimas, kokia jinai ten sugrįš. Ten žmonių dvasioje šis tas persimainė, ten eina gyvenimas. Tiesa, naujo gyvenimo paragauta laikė suirutės... Ir tas, kas nori užrašyti ant savo vėliavos tautų paliuosavimą, jų kultūrą, turi pasakyti, kad Rusijos valstybės vyriausybė negali tenai grįžti tokia, kokia iš ten pasitraukė... (Balsai iš kairės: tikra tiesa). Jeigu tas taip atsitiktų, ten suprastų, kad vėl grįžta valandžioji Rusija, kurią neaplenčia pati rusų liaudis. Geriau būtų, jeigu tuo metu, kol tie tebėra "už sienos", šie kas gyvi dar dvasia, pasistengtų atnaujinti Rusiją. Tada, grįžtant Rusijai atgal į tuos kraštus, ji būtų aikoma išliuosuotoja. Aš nesennai čia buvo pasakyta, kad Amerikoje rupinama, idant ten sudaryti

Naujo tipo anglų išrastoji lekiamoji mašina, kuri galinti nuo žemės pakilti stačiai augštyn.

Photo by American Press Association.

Vokiečių kareivis, nustojęs rankos, mokinasi šaudyti su viena.

musų vėliavos užrašyta laisvė". Ir tai reikia daryti kaip konstatuoti, kad Amerikos laisva spauda, t. y. spauda iš tremtųjų emigrantų, kurie kartais negali begrižti, kaip tik kelia rusų tautai prielankų upą. Amerikos lietuvių laikraščiuose jų galite perskaityti, kad ten tvirtai tikisi, jog rusų tauta vis delto išeis iš sunkaus padėjimo ir sutvers geresnę ateitį visoms drauge gyvenančioms tautoms, jog iškovos jį del savęs duonos ir laisvės. Ten priešingi kalboms, kad rusų tauta visai jau atsilikusi ir nebegali nieko veikti. Ten tiki gal daugiau, nes kaip čia. Ir štai išeiviai š Rusijos, tų pačių tautų suvėjos, kurios petys prie pečio kovoja drauge su Rusija jie geidžia gyventi savo gimtina krašte, bet tik savo aisvoje tėvynėje.

Prieš mane guli rezoliucija lietuvių-latvių konferencijos, kuri įvyko Berne rugpjūčio 3-4 d. 1915 m. Konferencijos rezoliucija skelbia štai ką: "Mes išreiškiame visišką solidarumą su sąjungininkais, kurie kovoja del tautų laisvės. Protestuojam prieš baisų nežmonišką karo vedimą. Protestuojam prieš ramiųjų gyvenotojų plėšimą ir tarptautinių sutarčių laužymą. Mes reikalaujame, kad po karės lietuvių ir latvių tautai būtų duota plati autonomija, kuri tik viena tegali pakelti šauną iš griuvėsių." Taigi jeigu jūs keliate obalsį, kad tautos privalo po karės apsi-

spręsti, reikia sužinoti šitų tautų valia, paklausti ko jie nori.

Mes matome, kaip tik tautos gauna teisę maž daug laisvai pasisakyti, jos pasako gana aiškiai ir įsakmiai, ką galvojančios. 1905 m. lapkričio 22 d. general-gubernatoriui leidžiat įvyko Vilniuje lietuvių didysis seimas. Suvažiavo iki 2000 žmonių, kurių pusė buvo išrinkta, deleguota. Beveik visi valsčiai, gminos nusiuntė tenai atstovus. Buvo atstovai kolonijų: Petrogrado, Maskvos, Varšuvos, Odesos, Rygos. Buvo tenai darbininkų, valstiečių, inteligentų, buvo ten visa Lietuva. Tai buvo pirma proga laisvai pasakyti apie tai, ko pageidauja lietuvių tauta. Tada 1905 m. buvo aiškiai pabrūkta, kad lietuvių tautos likimas surištas su rusų ir apskritai visų tautų kova del aivės, kad lietuvių tautai reikalinga tikra tautinė autonomija. Tai buvo tiesi tautos valia. Toji tautos valia lig šiol mums yra prisakymas. Mes sakome, jeigu manoma laisva Rusija, jūs turite manyti ją, kaip laisvų tautų sąjungą, nes tik tokia Rusija gali išieiti garbinę iš keblaus padėjimo. Tie žodžiai turi būti pasakyti tuojuapat, idant jie pakliūtų tenai, kame dabar yra priešininkai, nes tik prie tokių sąlygų gali būti sustiprinta dvasia tų, kurie jau kunu ir dora nuvarginti, nukamuoti.

Jūs, gerbiamieji atstovai ir rusų visuomenė, kurie taip sielojatės del Belgijos, del Serbijos, turite atsigržti ir pažiūrėti, kad čia-pat šale jūsų yra tauta, kuri nukentėjo ne mažiau, kaip Belgija ir kuri stačiai atstatė savo krutinę del tos pačios Rusijos. Tokia dorinė parana jai reikalinga, aš jau nekalbu apie kitokią pagalbą, kuri turės būti ir bus teikiama savo laiku, bet pirm visko turi būti dorinė pagalba, nes karė tokia baisi, jos pasekmės tokios skaudžios, kad joks valstybės išdas, jokie milijonai negalės atstatyti tos sunaikintos kultūros, kuri tenai visai nušluota nuo žemės. Tai gali padaryti tik tautos visai laisvai plėtodamos savo ekonomines ir dvasines pajėgas, gyvendamos sau lygių šeimynoje.

Kada per sesiją liepos m. 1915 m. Valstybės Duma nepriėmė tautinių kuopų bendrai pasiūlytos perėjimo priekitų dalykų formulos, kur buvo pasakyta, kad turi būti panaikintas tautinių teisių apribavimas, tai padarė baisiai sunkų įspudį ne tik čionai, bet ir toli esantiems. Ir kad žinotumėt, kaip vokiečių laikraščiai tuo gudriai pasinaudojo. Ten skelbė, kad Valstybės Duma pasisakė prieš nerusų teisių lygybę. Taigi neduokime protigos tyčiotis ir juoktis iš jų. Kada jums bus pastatyti šitie klausimai, atsakykite į juos stačiai ir aiškiai... (Balsai iš kairės: Tiesa), kad ir tai, ką jums duoda-

me, duodame ne delto kad atsilyginti, o delto, kad tai jūsų teisė, ir mes dabar prisipažįstame kaltais, suprantom savo klaidas. (Delnų plojimas kairėje pusėje)."

Įvairios žinios.

NEŽUVO NEI VIENAS AMERIKONAS.

Londonas. — Amerikos ambasadorius Paryžiuų surinko gana smulkių žinių apie garlaivio Sussex paskandinimą ir sako, kad nei vienas amerikonas nežuvo. Visi amerikonai, kurių pavardės buvo ant surašo, pasak ambasados, yra išgelbėti. Berods, esą galėjo būti tarp pasažierių keli amerikonai, kurių pavardės neužrašytos, bet tai visai kitas dalykas.

REMIJA IMIGRACIJOS ĮSTATYMO PROJEKTĄ.

Washington, D. C. — Rodos, visiems gerai žinomas Burnetto imigracijos įstatymo projektas (bilius) vėl paimta apkalbėjimui. Jeigu tas įstatymo projektas, varžantis ateivius, būtų priimtas, tai visi ateiviai (išskyrus aziatus, kurių visai neįleistų), norintieji atkeliauti į Ameriką, turėtų mokėti skaityti ir rašyti. Atstovas James R. Mann (republikonas) laike debatų užreiškė, kad jis balsuosiąs už įstatymo projektą (nors jis keturius kartus balsavęs prieš panašius ateivystės suvaržymus), — nes jis tikis, kad po karės daug imigrantų pradės važiuoti į Ameriką. Vienok kiti atstovai yra priešingi ateivystės varžymui, todėl to imigracijos įstatymo projekto, kurį prezidentas Wilsonas užvetavo, likimas dar nežinomas.

ŽYDAI RUPINASI SAVO VIENGENCIAIS.

New York, N. Y. — Nesennai laikytame čia žydų šelpimo komitete susirinkime pranešta, jog nukentėjusiems nuo karės žydams šelpti draugijos nutarė pasiųsti \$486.500. Iš tos sumos Lietuvos ir Kurlendijos žydams šelpti paskirta \$225.000, Rusijos — \$150.000, Galicijos — \$75.000, Palestinos — \$34.000 ir nukentėjusiems nuo karės žydų rašytojams Lenkijoje ir Lietuvoje gyvenantiems \$2.500.

PAKĖLĖ UŽMOKESNĮ.

Buffalo, N. Y. — Šiomis dienomis Pierce-Arrow Motor Car Co. paskelbė, jog ji pakelia 5000 darbininkų užmokesnį ant 10%; užmesnis pakelta nuo 3 d. kovo visų skyrių darbininkams.

Tris savaitės atgal sustreikavo keletas šimtų mašinistų ir del tos priežasties dirbtuvė turėjo užsidaryti. Keletą dienų atgal, sutikus didžiūmai darbininkų grįžti prie darbo, minėta kompanija ir vėl atidarė dirbtuvių vartus.

Pr. Bajoras. PIRMININKAS.

Draugijos susirinkimas buvo baigiamas. Viskas aptarta. Tikrai vienas dar dalykas likosi — tai naujo pirmininko rinkimas.

Senasis pirmininkas, atsiestojes paaiskino: "Malonus draugai! Dabar, is eiles, seka naujo pirmininko rinkimas... Idant sutrumpinus reikalo svarstyma, iskalno, pranešu, kad as nuo pirminkavimo atsisakau... Teikities pasirinkti kuri-nors is musu draugu..."

Maloni ir linksma tai zinia!...

Ne vienam is esanciuju susirinkime draugu-nariu per sirdi perbeگو lengvutis znybtelėjimas — "o gal gi kartais ir as pakliusu pirminku?"...

Daugumas tuo laiku smagiai ir nesmagiai pasijuto. Dauguma tuomi susirupino.

Tečiaus daugiausia tuomi liko sujungtas Liudas Kaulakis... Tas dalykas jau ne nuo šiadien jam sirdi grauže. Jau puse metu pirmusiant šiam susirinkimui, jis apie tai žingeidavo; klausinėjo pas savo draugus-narius, ar kartais, kuris nežino, ar senasis pirmininkas dar manas ant sekančiu rinkimų kandidatuoti, kaip jiems išrodytu, jeigu jis liktųsi pirminku išrinktas. Ir daug tam panašiu dalyku, budavo pasiklausia-pasiteirauja... Visko girdėdavo. Vieni pritarė, kad butų labai smagu Liudą matant pirminku, kiti tiesiog sakė, balsuosią už jį... Vieno tečiaus dalyko jis jokiu būdu negalėjo sumedžioti — tai ar dabartinis draugijos pirmininkas norės dar pirminkauti, ar ne. Bet, ot, dabar ta paslaptis paaiskėjo — senasis pirmininkas jau atsisako nuo pirminkavimo.

Liudui linksniau, negu kam kitam, širdis suplakė... Tuo tarpu pirmininkas vėl paaiskino:

— Draugai, malonėkit perstatyti kandidatus ir tuomet jau rinksime pirminką...

Liudas, išgirdęs tai, staiga stuktelėjo šale savęs sėdintiui draugui į pašonę ir pakušdomis pratarė:

— Perstatyk mane!...

— Bene norėsi pirminkauti!

— Tik jau perstatyk!...

Tas, atsiestojes, pasakė:

— Aš perstatau draugą Liudą Kaulakį...

— Aš paremiu, — pasigirdo kito balsas.

Pirmininkas paklausė:

— Ar Liudas Kaulakis apsiimate buti išrinktas pirminku?

— Taip — linksmai, šypsodamasis, atsakė Liudas.

Perstatyta dar du į pirminkus kandidatai.

Jie paprašyta išeiti už durų, kad apkalbėjus jų tinkamumą ar netinkamumą pirminkauti.

Prasidėjo apkalbėjimas apie kandidatuojančių į pirminkus ypатыbes.

Kiek nesvarstė, kiek nekalbėjo, visur Liudas emė viršų. Visais atžvilgiais jis jau buvo užsipelnęs tai, prie ko jau nuo senai rengėsi. Ne vieną kartą Liudas įnešė apkalbėjimui svarbių dalykų draugijos labui; ne vieną kartą jis dirbo kad ir sunkiausius darbus, kad tik draugijai labą padarius; lakstė, kaip akių netekęs, kad tik surengus draugijos naudai pasilinksminimą; per dieną-kitą įieškojo draugijos išvažiavimui daržo; daug sykių visas apsiurvinęs, aptaškytas visokiomis 'rugštimis' ir šaldumais";

Tiktai pravertė palitoną ir šaipydamsis rodė pirštą į kabančią ant jo žypono prie krutinės prikabytą nuo draugijos pirmininko kukardą.

— Matai... Šiadien likausi išrinktas draugijos pirminku.

Ir dar linksniau emė pasakoti, kaip ir kokiomis pasekmėmis jis likosi išrinktas ir koku jis dabar laimingu jaučiasi, kuomet atsiekė tai, ko jau nuo taip senai trokšta.

Bepasakodamas taip susijudino, kad nejuokiomis sugriebė Oną ir saldžiai-karštai pabučiavo...

Atsigulė miegotų. Mintis, paskui kitos kaip jurių banga paskui bangos bangavo.

Matė jis prieš savo akis, kaip puikiai jis vedė visą draugijos tvarką, kaip visas pasekmingai ėjo draugijoje. Draugija augo, būjojo. Veikė didelius lietuvių vystės darbus... Primerktomis, pusiau mieguistomis akimis matė kaip visas ateityje ėjosi... Taip jam vaizdinosi... Štai, draugijos pasilinksminimas - iškilmė. Eina visi draugijos nariai maršą. Jis gi pirmiausia, kitų draugijų pirminkų 'po ranka' vedamas, eina išvertęs pirmyn krintinę, o ant jos puikiai plevėsuoja kukarda, reiškianti, jog Liudas yra pirminku... Žmonės žiuri jin, rodo jam tai pavydėdami. Bet jis, nieko nepaisydamas, žengia išdidžiu žingsniu, taiko muzikos taktan, o paskui jį seka visas žmonių burys... Paskui sako jis prakalbą. Iškilmingą prakalbą! Tokią, kokios dar nei jis pats nekuomet negirdėjo. Klausosi jo žmonės. Ploja delnais. Šaukia ura! Liudas linguoja į juos galva...

Kaip tai puiku!...

Bet kaip gi nebus.

Juk Liudo protėvis per visą amžių vergavo ponams. baudžiatvos laikuose, Liudo tėvas iki paskutiniųjų savo gyvenimo dienų bernavo Lietuvoje po dvarus, pats Liudas nuo pačių jaunųjų savo dienų nuo ukininko pasukininką buvo stumdomas, vargo didžiausį vargą. Čia Amerikoje irgi darbavo už nieką laikomas. Niekas iš jo giminių drauginiame gyvenime mažiausios pirmenybės neturėjęs. Bet gi dabar!... Liudas visos draugijos galva — pirminkas!

Ir taip tai Liudas per visą mielą naktelę svajojo, sapnavo, džiaugėsi. Lyg užburtas paukštėlis linksmybių dausoje lakstė-skrajojo...

Parėjęs, tuojau užklauso savo žmonos:

— Na, Ona, ar galėtum atspėti, kuomi aš esu?

— Kuomi esi?! — nustebusi klausė Ona.

— Na, je?

— Ką aš galiu žinoti.

— Spėk, mieloji...

— Ką aš jau ir bespėsiu nieko nenumanydama..

— Nors tyčia, pamislyk...

— Ot, ką jau aš galiu...

Jis daugiau nieko nesakė.

— Matai... Šiadien likausi išrinktas draugijos pirminku.

Ir dar linksniau emė pasakoti, kaip ir kokiomis pasekmėmis jis likosi išrinktas ir koku jis dabar laimingu jaučiasi, kuomet atsiekė tai, ko jau nuo taip senai trokšta.

Bepasakodamas taip susijudino, kad nejuokiomis sugriebė Oną ir saldžiai-karštai pabučiavo...

Atsigulė miegotų. Mintis, paskui kitos kaip jurių banga paskui bangos bangavo.

Matė jis prieš savo akis, kaip puikiai jis vedė visą draugijos tvarką, kaip visas pasekmingai ėjo draugijoje. Draugija augo, būjojo. Veikė didelius lietuvių vystės darbus... Primerktomis, pusiau mieguistomis akimis matė kaip visas ateityje ėjosi... Taip jam vaizdinosi... Štai, draugijos pasilinksminimas - iškilmė. Eina visi draugijos nariai maršą. Jis gi pirmiausia, kitų draugijų pirminkų 'po ranka' vedamas, eina išvertęs pirmyn krintinę, o ant jos puikiai plevėsuoja kukarda, reiškianti, jog Liudas yra pirminku... Žmonės žiuri jin, rodo jam tai pavydėdami. Bet jis, nieko nepaisydamas, žengia išdidžiu žingsniu, taiko muzikos taktan, o paskui jį seka visas žmonių burys... Paskui sako jis prakalbą. Iškilmingą prakalbą! Tokią, kokios dar nei jis pats nekuomet negirdėjo. Klausosi jo žmonės. Ploja delnais. Šaukia ura! Liudas linguoja į juos galva...

Kaip tai puiku!...

Bet kaip gi nebus.

Juk Liudo protėvis per visą amžių vergavo ponams. baudžiatvos laikuose, Liudo tėvas iki paskutiniųjų savo gyvenimo dienų bernavo Lietuvoje po dvarus, pats Liudas nuo pačių jaunųjų savo dienų nuo ukininko pasukininką buvo stumdomas, vargo didžiausį vargą. Čia Amerikoje irgi darbavo už nieką laikomas. Niekas iš jo giminių drauginiame gyvenime mažiausios pirmenybės neturėjęs. Bet gi dabar!... Liudas visos draugijos galva — pirminkas!

Ir taip tai Liudas per visą mielą naktelę svajojo, sapnavo, džiaugėsi. Lyg užburtas paukštėlis linksmybių dausoje lakstė-skrajojo...

Parėjęs, tuojau užklauso savo žmonos:

JAUNOJI LIETUVA geriausias lietuvių mėnesinis laikraštis.

Turiny Nr. 2, 1916 m.

1. Juozas Rainis: Ė, puskit, gauškit... Eilės.

2. " " Aš atmenu ją. Eilės.

3. Adomas Juodasai. Per laukus... Eilės.

4. " " Dangus apsiniauškė.

5. Stajė Naginskas. Einu—gel dauju... Eilės.

6. " " Knueto Hamsuno eilių variantas.

7. V. Kadugys. Draugams. (Elegia).

8. J. Baniulis. Tą rožę, leliją... Eilės.

9. " " Kuomet girdžiu dainelę. Eilės.

10. Juozas Rainis. Nebeiškentėjo. Simboliškas vaizdelis.

11. Honore de Balzac. Bedievio mišios. Apsakymėlis.

12. P. Norkus. Stebėtini ir baisios gamtos apsirėškimai I. Miražas.

13. Mikas Petrauskas. Iš dailės filosofijos.

14. J. Kačergius. Revoliucija Suvalkijoje 1905—6 m. IV Reakcija ir revoliucionieriai.

15. Vytautas Steponaitis. Rusijos piniginas.

16. RUOŽAI IS POLITIKOS IR VISUOMENES GYVENIMO. 1. Už kulius (visuomenė ir politika, spauda). 2. Pasakos ir realybė (pasakos apie karės tikslus ir t.t., pasaka apie popiežiaus svietišką valdžią).

17. SPAUDOS IR GYVENIMO ATBALSIAI: 1. Tarp kujo ir priekalo. 2. Del "bendro darbo" ir "bloku". 3. Lietuvių demokratijos "kompasas".

18. Vytautas Steponaitis. Laiškai iš Rusijos (per priešų pergalę į laisvę).

19. LITERATUROS APŽVALGA: 1. Voina i Polša, L. S. Kozlovskago (V. Steponaitis). 2. The Jews in the eastern war zone (A. R.).

20. MOKSLEIVIŲ KELIAI. 1. Frank Zurwell. Jubilejus. 2. J. J. Čižauskas. Mokinio prospektyva. 3. Konst. August. Gyvenimas, laikraštis ir knyga.

Atsiuntusiems 25c. stampomis išsiunčiame vieną Nr. pasižiūrėti.

Metams kaina \$3.00, pusmetį — \$1.50.

Adresas: "Jaunoji Lietuva" 66 Broadway, S. Boston, Mass.

Eikitė visi pas lietuvi, kuris užlaiko BUČERNĘ ir GROSERNĘ

Mėsa visados šviežiai ir švariai užlaikoma. Ordearius pristatom į namus, į visas dalis miesto.

A. P. NAUJOKAITIS, 276 Athens St., So. Boston.

Mylėtojam Muzikos ir Dainų Išmokinimas notų ant visokių instrumentų arba dainuoti be mokytojų; lietuviškoji kalboji visokios notos, kokios tik yra sudėtos į 8 lekcijas. mokytojas ima po \$1 už lekciją. 8 lekcijos — knyga \$1.50, parduodu už \$1. G. A. BARONAS, Kennedy Township, McKees Rocks, Pa.

"Pasaulis" Visuomenės bėparatyviškas Laikraštis išeina kas ketvergą, 4 puslapių didelio formato. "Pasaulis" kainuoja į metus \$1.00, į pusę — 65c. "Pasaulis" nuo Gruodžio 1-mos dienos bus padidintas iki 8 puslapių. Kas dabar užsirašo ir užsimoka prenumeratą, tai tas gauna iki Naujų Metų už dyka.

C. KENTRAITIS PUB. CO., 448-450 Leonard St., N. W. GRAND RAPIDS, MICH.

PLATINKIT "ATEITĮ".

GERIAUSIOS FARMOS.

Norinti pirkti gerų farmų su sodais, udinkais, apšėtais laukais ir neišdirbos geros žemės pigiai, ant lengvų šmokėjimų, kreipkitės prie mūsų seniausiu, teisingiausių farmų pardavėjų. Mes esame vieninteliai uždėtojai r apgyvendintojai Didžiausios Lietuvių Farmerių Kolonijos Amerikoje, kuioj apgyvendinome 360 lietuvių farmerius, kurie turi ir Ukiškas Draugystes, iš kurių viena trumpu laiku išėis, Scottville, Mich., Amerikos Lietuiviams Ukininkystės Laikraštis. Taip i turime iš valdžios išsistorėję, eiert-žinovą ukininkystės, kuris velturi duoti patarimus geresniam ukininkavimui. Ta musų uždėta d'žioji lietuvių farmerių kolonija ransas ant gerų, derlingų laukų, puikioioj apielinkėj miesto Scottvillės ir ortavo miesto Ludington, Michigan, (alstijoj, Mason County. Toj puikioj pielinkėj mes turime visokių farmų nt pardavimo, ant kurių galime keius tukstančius Lietuvių farmeriu, apgyvendinti. Rašyk tuoj ir įdėk už centus krasos ženkleji, o mes priiysime tos kolonijos Mapą ir parduodamųjų farmų puikų Katalogą, su daug paveikslų iš lietuvių farmerių gyvenimo. Adresuok:

A. KIEDIS & CO. Peoples State Bank Building, Scottville, Mich.

DAINOS! Mišriems kvartetams arba chorams. III. sėsiuvinys. Knygutė 25c. Telpa šios dainos: 1) Gaudeamus; 2) Darbininkų Marselietė; 3) Suktinis; 4) Kad dieviliai duotų; 5) Bijūnėli; 6) Dega ugni. Chorams atiduodama 30 knygučių už 5 dol. Išleido Lietuviška Muzikos Konservatorija.

M. PETRAUSKAS 395 Broadway, So. Boston, Mass.

POVILAS VAREIKA, 317 W. Broadway, So. Boston.

DIDZIAUSIA LIETUVISKA DIRBTUVĖ, RAINCOATŲ IR SIUTŲ vyriškų, moteriškų ir vaikų. Dirbame krautuviems, agentams ir pavieniams užsakymams, iš geriausių materijolų ir už pigiausias kainas. Mes inam iš didelių firmų materijas daug ant sykiu, todėl mes gaunam daug pigiau ir užtat galim pirkėjams parduoti už žemiausias kainas. Broliai Lietuviai, pasinaudokite gera progą, kurie norite turėti tvirtus ir gerus rubus ir pigiai, tai kreipkitės pas mus, o busite užganėdinti. Tolimesnieji per laiskus — vietiniai ypatingai.

TRAVELERS RAINCOAT CO. 3 Harrison Ave., kamp Essex St., Boston, Mass.

Reinkotu Dirbtuve Dirbam visokios mados Reinkotus Agentams, Krautuviems ir ant užsakymo privatiškiems žmonėms. Užsakykite Reinkotą pas mus o tikrai džiaugsitės.

So. Boston Raincoat Co. 344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius. H.S. Stone O.D. Akiu Specialistas. 399a Broadway, Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

ZIRA CIGARETTES PLAIN-END

GERIAUSIAS GRABORIUS St. Baracevita.

Nepamirškite, kad aš važiuoju ir tus miegustus ir nei kiek brangiai tai neimu. Draugai! Jeigu svietėiai arba jusų draugai sietų jū kaitą, tai neklausykit jų, o kas pas mane. Aš rokoju už patėmą dideliu \$45 dol., mažų \$15. gi aš parduodu kvietkas ir paslus. Mano ofisa:

258 Broadway, So. Boston, Tel. So. Boston 839-J.

Užsirašyk sau ar savo palijamimui Lietuvoj bei Amerikoje VIENYBE LIETUVINI

Eina jau 30-tus metus. Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusė metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusė metų. Anglijoj, Lietuvoj, kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusė metams. Pamatimui vieną num. stumdam detes. Knygu katalogą siunčiame ant savosio laivo dėvoni.

J. J. Pauksztis & Co. 120-124 Grand Str., Brooklyn, N.Y.

Telephone So. Boston 603 LIETUVISKAS Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD Lietuviška advokato buva Vincas F. J. Kavaliuskas 315 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

Povilas Vareika Užlaikau geriausius fruktus saldinius, šaltus ir šiltus saldžius gerimus, geriausius cigarus, cigaretes ir tabaką. Puiki vieta užėiti pasėdėti. Užprašau visus Lietuvos ir Lietuaites pas mane atsilankyti.

POVILAS VAREIKA, 317 W. Broadway, So. Boston.

Nauja Lietuviška BIBLIJA SATYROJE

miera Biblijos 5 1/2 x 8 colius, tur 100 puslapius ir 379 paveikslus. Labai idomi ir naudingi kiekvienai ypatė. Žmogaus skaitavimas iš Biblijos ir uimdamas į paveikslus, kurie pstato kas buvo pirm sutvertimo etape ir iki užgimimui K-ristaus), užmėti mus savo vargus ir džiaugsmus joje i-ki knygų įtejo. Jam sus trumpi detos vakarai.

KAINA TIK \$1.00 Norinti gaut šią Bibliją, pleskūkit Express ar Pacific Maner Oubru, arba registruotame laiske adresu:

A. V. BAGDONAS 4736 S. Wood St. CHICAGO, ILL.

Jaunosios L. už 1914 pulkiausit raštų, eilių. ATEITIS vaite išeina tis metams JAUNOJ telis lietuvi literaturos nuoja \$3.00 Užsiskant RASČI

Visas įvairius k "ATE 366. W. I

DRAI

Lietuvių t trac P. Stanis 37 1 J. Galinis 20 J. S. Pali 138 A. Latvina 262 M. Mocks 279 M. Moliej 259 Sekanti liuj, 16 d. tvių Sve Malonėkit

S. L. Šv. nistr K. Jurgel 377 A. S. Koi 281 S. Mocku 18 M. Mock 27 J. Senuk 24 Maršalk tu suteikia skalpi ir plaukams kę padėjimą. Jeigu jusų plaukai slenka, palyte tuojaus reikalaudami tos pūdu knygutės ir gyduolių lėtyrimul jūšim 10c. sidabru arba krasos ženklid del apmokėjimo persiuntimo lėš. ARGIL SPECIALTIES CO., Dep. P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

ARGIL SPECIALTIES Co. Philadelphia, Pa.

DERMAFUGA

Jis įsigėręs į skalpą prašalina plaukams, prašalina niežėjimą, pridėtu audiniams naują gyvybę ir spēką, kate suteikia skalpi ir plaukams kę padėjimą.

Jeigu jusų plaukai slenka, palyte tuojaus reikalaudami tos pūdu knygutės ir gyduolių lėtyrimul jūšim 10c. sidabru arba krasos ženklid del apmokėjimo persiuntimo lėš. ARGIL SPECIALTIES CO., Dep. P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

ARGIL SPECIALTIES CO., Dep. P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

ARGIL SPECIALTIES CO., Dep. P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

ARGIL SPECIALTIES CO., Dep. P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

ARGIL SPECIALTIES CO., Dep. P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

ARGIL SPECIALTIES CO., Dep. P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

ARGIL SPECIALTIES CO., Dep. P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

ARGIL SPECIALTIES CO., Dep. P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

ARGIL SPECIALTIES CO., Dep. P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

ARGIL SPECIALTIES CO., Dep. P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC. OF "ATEITIS".

published triweekly at 366 Broadway, So. Boston, Mass. required by the Act of August 24, 1912.

Editor, A. Rimka, 366 Broadway.

Managing Editor, A. Rimka, 366 Broadway.

Business Manager, S. E. Vitaitis, 366 Broadway.

Publisher: Ateitis Publishing Co., Inc., 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Owners:

Peter Chaplik, 117 A st., George Dragašius, 75 G st., Nikodemus Gendrolius, 224 Athens st., Anthony Ivaškevič, 315 Broadway, John Klimas, 259 Silver st., Paul Karvelis, 293 E st., Mathew Mockapetris, 279 Bolton st., Julius Mačiulis, 42 Silver st., A. P. Naujokaitis, 276 Athens st., Chas. Prataps, 380 Fourth st., C. P. Yurgelion, 377 Broadway, Frank Rupkelis, 607 8th st., Joseph Stukas, 8 Grimes st., Chas. Sangaila, 224 Athens st., Chas. Vileišis, 83 Silver st., John Valiackas, 246 D st., M. Mačiuliūtė, 42 Silver st., K. Naujokaitis, 276 Athens st., B. Yurkonis, 168 Bolton st., T. Yakavonis, 194 Athens st., A. Šapalis, 315 Broadway, M. Coran, 366 Broadway, M. Overka, 392 Second st., All of So. Boston. John L. Kozmoussky, 177 School st., Roxbury, Mass., John Matukaitis, 26 Richardson st., Somerville, Mass., A. Varžinskaitė, 249 River st., V. Varžinskaitė, 249 River st., Mattapan, Mass.

Sworn to and subscribed before me this 23rd day of March, 1916,

Micheal Coran, Notary Public, 366 Broadway, So. Boston. (Seal.) My Commission expires Dec. 23, 1921.

Įvairios žinios.

PASKANDINO PENKIS LAIVUS.

Londonas. — Bėgyje 24 valandų vokiečių povandeniniai laivai paskandino keturis anglų prekybos laivus: Cerne, Khartoum, St. Cecilia, Fenay Bridge ir francuzų Hebe.

VOKIEČIŲ ORLAIVIAI ANT DVINSKO.

Petrogradas. — Vyriausis rusų štabas išleido sekantį oficialų pranešimą:

"Mušiai vis dar tęsiasi vakarus nuo Augustinof fronto, Jakobštato rajone.

"Vokiečių aeroplanai vis tankiau aplanko visą Dvinską frontą. Dvidešimts bombų numesta ant Dvinską.

"Musų kariuomenės po desperatiško mušio užėmė dvi linijas prieš tranšejų rajone į šiaurų-vakarų nuo Postavy. Musų ofensyvas tarp ežerų Naručių ir Višnevskeje sutiko visišką pasipriešinimą.

"Priešas bombardavo Stolbcų stotį ir Kaidanavą, į pietų-vakarų nuo Minsko. Visur pradeda plėtotis mušiai.

"Juodosiose jurėse vienas musų povandeninis laivas, nežiurint to, kad į jį šaudė

Zunguldako baterijos, paskandino garlaivį, kuris traukė į pakraštį su angliais prikrautas eldijas.

"Kaukazo fronte, pajurio rajone, musų kariuomenės išlaužė turkus iš pozicijų, perėjo per upę Baltači-Darasi, kuri įpuola į Juodasias jures prie kaimo Baltači.

"Kitose vietose mes slenkame priekyn."

Vietos žinios.

NORĖJO PABĖGTI, BET PAGAVO.

Kovo 24 d. apie 7 val. vakare pas J. P. Tuinilą į krautuvę atėjo vienas vyras ir paprašė parodyt deimantinį žiedą, kurį jisai norėjo pirkti. S. Čiapas, krautuvės darbininkas, parodė jam keis žiedus, bet jis prašė parodyt dar keletą. Kaip tik S. Čiapas užsigrįžo paimti daugiau žiedų, tuomet pirkėjas pasigriebęs vieną žiedą už \$75.00 pasileido bėgti į laukan. S. Čiapas tuojau pradėjo jį vyti ir tik už ilgų varnų pagavo, kur į tą laiką atėjo policistas ir surestavo vagilį. Vagilius tapo nuvestas į policijos stotį, kur jį iškrėtė, bet žiedo pas jį nerado. Teismas atsisibus 29 d. kovo.

Rep.

DIDELIS TEATRAS.

Ateinančios subatos, 1 d. balandžio vakare, Lietuvių salė (E ir Silver gatvių kampas, So. Bostone), bus Staughtono suvienytų lietuviškų draugijų vakaras, kuriame bus suvaidinta keturių aktų drama "Valkata". Tai yra vienas iš geresniųjų teatrališkų veikalų. Visas pelnas nuo šio vakaro skiriamas įsteigimui lietuvių Namu Staughtone, Mass.

Gerbiami lietuviai ir lietuvaitės. Visi bostoniečiai naloniai yra kviečiami atsiankyti kuoskaitlingiausiai, nes tai bus įdomiausias teatras kokis kada buvo So. Bostone. Atsilankę smagiai praleisite laiką ir tuomi prisidėsite prie įsteigimo Liaudies Namu Stoughtone. Juk jūs žinot, mieli broliai, kad be savo namo gyvent sunku. Delto mes ir rengiame šį vakarą, kad jus palinksmint teatru, o jūs savo įžangos centais, kad paremtumėte musų užmanymą, pridudami mums daugiau energijos atsiekti tikslą. Taigi atsilankykite visi! Rengėjai.

PERMAINOS "D-KO" REDAKCIJOJE.

Siomis dienomis atsilankė į "Ateities" redakciją tik-ką atkeliavęs iš Chicagos p. J. Karosas, kuris tuojau pradės dirbti "Darbininko" redakcijoje, t. y. užims vietą p. F. Viroko. Pastarasis 25 d. kovo apleido Bostoną.

PRANEŠIMAS.

Gerbiami So. Bostono tautiečiai, lietuviai! Šiuomi pranešu Tamstoms, kad nes puikiai ir sąžiniškai pa-

siuвам drabužius. Gal nežinot musų adreso? Štai jis: F. Žardeckas, 421 E. 8-th st., So. Boston, Mass.

PRANEŠIMAS IR PRAŠYMAS.

LSS. 71 kp. Cambridge, Mass. rengiasi perstatyti "Didį Lietuvos Kunigaikštį Narimontą" ant 29 dienos balandžio (April) 1916 m., svetainėj Institute Hall.. (Perstatymas bus pirmą subatą po Velykų.) Meldžiam draugijų ir kuopų nieko nesurengti ant viršminėto veikalo.

LSS. 71 kp. Komitetas.

Prakalbų nebus. Mus prašo pranešti, kad pirmiau paskelbtų So. Bostono Liet. Ukesų D-jos prakalbų nedėlioj (balandžio 2 d.) nebus, del tos priežasties, kad tą pačią dieną ir valandą L. Šelpimo Fondas surengė prakalbas atvažiuojantiems svečiams — pp. Bulotams ir Zemaitei.

Ferai. Ferai, surengti Liet. Labd. draugijos, kuriuose dalyvavo visi Bostono lietuviai katalikai, laisvamaniai, bedieviai, socialistai, tautininkai ir kt. — pasisekė kuopuikiai. Kitame Nr. tilps platesnis aprašymas ir apyskaita. Dabar tik pranešame, kad iš viso pajamų buvo \$1144,85, o išlaidų \$572,23, gryno pelno liko \$572,85. Pirmą dovaną laimėjo (daugiausia pinigų surinko) Jaunimo Ratelis, o antrą Gabija.

Kovo 26 d. pasimirė Marijona Kalinauskienė sulaukusi 85 metų amžiaus. Velionė paeina iš Kauno miesto, Amerikoj išgyveno 12 metų. Paliko 4 synus ir dukterį, išteklėjusią už Kaz. Ambrazo. Ji bus palaidota 29 d. kovo, su bažnytinėmis apeigoms; laidos graborius V. Čižius, atstovaujant J. Klimui.

ALT. SANDAROS REIKALAI.

SO. BOSTON, MASS.

Kovo 31 d. 8 val. vak. Lietuvių svetainėj bus mėnesinis ALT. Sandaros 7 kp. narių susirinkimas. Malonėkte visi ateiti ir naujų narių atsivesti.

NEW HAVEN, CONN.

A.L.T.S. 10-os kp. narių domai. Balandžio 3 d. 7:30 val. vakare malonėkite kožnas pributi į lietuvių klubą, Grand ave., nes yra svarbus reikalai apsvarstyt. Nepamirškite kožnas po naują narį atsivesti, nes dar ligi šimto truksta kelių narių. J. Butkus.

Geras Siuvejas

VISADOS ATLIEKA GERAI DARBA.

Užstojus pavasariui, kožnam žmogui malonu turēt gražiai pritaikytas, pagal jo figurą siutas. P. Buzevičia užlaiko dvi kostumeriškas dirbtuves, siuvimo Vyriskų ir Moteriskų siutų. Pritaikom pagal žmogaus figurą sulig naujausios mados. Užlaikom sampelius didžiausių ir geriausių New Yorko firmų, todėl kostumeriai lengvai gali pasiskirti siutą pagal savo skonį. Taipgi penas drabužius pertaisom išvalom ir išprosinam—darom kaip naujus. Darbas gvarantuojamas. Reikale meldžiu visus lietuvius kreiptis pas lietuvi, sekančių adresu:

P. BUZEVIČIA 55 Exchange St., Athol, Mass. Telephone 78 J.

IŠ EUROPOS PAJIEŠKO:

Šioj vietoj dovana! spausdiname adresus tų žmonių, pabėgėlių, kurie nori surasti savo gimines ar pažįstamus, gyvenančius Amerikoj. Musų skaitytojai, pastebėję pažįstamų pavardes, tepraneša jiems ir teperduoda adresus. Kas reikalauj patarpininkavimo (persiunčiant laiškus, daiktus ar pinigus) — gali kreiptis į "Ateitį".

Juozapas Juška iš Lietuvos, Kauno rėdybos, Panevėžio apskr., Pniavo val., Bernotonių kaimo, jieško Amerikoj savo brolių Jono ir Motiejaus Juškų. Taipgi jieško ir kitų giminių ir pažįstamų. Jo broliai, rados, gyvena apie Philadelphia, Pa. Atsišaukite šiuo antrašu: Russia. Petrograda, Deistvujuščaja armija, 121 Zeleznodorožnaja rabočaja rota.

Pabėgėlis Juozas Danilavičius iš Lietuvos, Suvalkų rėdybos, Vilkaviškio miesto, jieško brolių Adomo ir Aleksandro Danilavičių, seniaus gyvenusių Lawrence, Mass., ir giminaičio Juozo Rinkevičio. Antrašas: Russia. Riazan, Voznesenskaja ploščad d. Nr. 14.

Valerija Čirvidaitė (antr.: Russia Moskva, Zakristovskij zastav, Liteinij zavod), jieško Antano Zakaro, paeinančio iš Lietuvos, Kauno rėdybos, Panevėžio apskrėio.

Kareivis Antanas Mačiulis (antr.: Russia. Minsk, 10-ja Deistvujuščaja armija, 4-ij Pantonnij bataljon, 2-ja rota) jieško brolių Jurgio ir Jono Mačiulių ir švogerio Adomo Mickonies iš Ringėnų kaimo, Balbieriškų gm.

Adomo Antano Stankaus iš Philadelphia, Pa. prašo atsišaukt jo moteris Marijona Stankienė. Antrašas: Russia. Voronež, Barchatnij Bugor dom Poliajeva Nr. 74.

Antanas Lubickas nori sužinoti adresą brolio Stanislovo Lubicko gyvenančio Argentinoj, Buenos-Aires. Jo antr.: Russia. Voronež, Gamvoskaja Nr. 16.

Bernardas Žukauskas iš Lietuvos, Maišymų kaimo, Rudaminos v. jieško Juozo ir Antano Žukauskų, pirmaus gyvenusių Shenandoah, Pa. Antrašas: Russia. Voronež, ugol Mikitinskij i Bolšoj Moskovskoj, Učeničeskij obščežytije.

Jonas Zarevičius jieško brolių Vincento, Motiejaus ir Jurgio Zarevičių. Antr.: Russia. Voronež, Staro-Moskovskaja ul., Klackova Nr. 19.

Julijonas Zarkevičius iš Lietuvos, Akmenės par., Šiaulių pav., jieško Aleksandro, Franciško ir Jono Žakevičių. Antr.: Russia. Moskva, Miliutinskij per. d. Nr. 18, kv. 9, Litovskij komitet.

Mokinys Juozas Petrašauskas iš Lietuvos, Prienų per., Suvalkų rėd., jieško dėdžių Povilo, Antano ir Jono Petrašauskų. Antr.: Russia. Voronež, ugol B-Moskovskoj i Nikitinskij Nr. 40, kv. 2.

Viktoras Strimaitis iš Lietuvos, Lukšų kaimo, Naumiesčio ap., jieško brolių Pranciškaus ir Augustino Strimaitių. Antr.: Russia. Voronež, Gruzovaja Nr. 28.

Jonas Stepaitis iš Lietuvos, Diegūčių k., Mariampolės ap., jieško dėdės Pijūšo Bronzo ir pusbrolio Adolfo Makuoko. Antr.: Russia. Voronež, Gruzovaja Nr. 28.

Mikalina Obelenytė iš Lietuvos, Balnivos kaimo, Kauno ap., jieško brolio Kazimiero Juozo Obelenio, seniaus gyvenusio Cleveland, Ohio. Antr.: Russia. Voronež, Staro-Moskovskaja 19.

Rozalija Kurmauskienė jieško Pranciškaus Kurmausko, kuris gyvena Chicagoj, Ill. Antr.: Russia. Voronež, Staro-Moskovskaja 19, d. Klackova.

ATEITIS — tris kartus per savaitę išeinantis geriausias laikraštis, metams kainuoja \$2.50.

JAUNOJI LIETUVA — vienintelis lietuvių mokslo daktarų literatūros menėsinis magazinas, metams kainuoja \$3.00. Užsisakant abudu laikraščiu kartu \$5.00.

"ATEITIS" PUB. Co.

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kam brangiai mokėti?

Ateik į musų krautuvę, mes parduodame visokių tavorų pigiau.

Table with 2 columns: Item and Price. Items include Vyrų marškiniai, Sveteriai, Skrybėlės, etc.

Ir šiaip visoki tavarai parsiduoda pas mus pigiau, negu bile krautuvėj visame So. Bostone. Taigi Lietuviai nepamirškite savųjų!

C. P. YURGELUN,

377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vienatinis visam Bostone visokių gerimų

Lietuviškas Sklodos

Kuriame galima gauti visokių puikiausių Degtinių, Vynų, Likieriu, Kordialų, naminių ir importuotų. Galima gauti visokio Alaus Bačkutėmis ir Buteliais (baksais). Turime visokių Cigarų. Užsakymus pristatome greitai į visą dalis miesto. PATARNAVIMAS KOPUIKIAUSIAS ŽEMOS KAINOS.

Petras Čaplikas,

157 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Didelis Sklodos

J. P. Tuinila, Savininkas

TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome Daimantus, Laikrodžius ir visokių gatunkų žiedus.

Duodame viską ant bargo — lengvų išmokėsių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoj ir Kanadoj. Didelį nuosimtį duodom perkuptiams. Naują didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, priautus 25 c. stempomis. Musų agentai: S. Čapas, J. Lapienius, J. Sidlauskas, F. Witkauskas, P. Rudokas, Paul Gaska ir Vl. Barevičius.

J. P. TUINILA,

822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

Parsamdome Automobilius.

Galima pas mumis bile laike pasisamdyti Automobilių vestuvėms, krikštynoms, pasilinksminimo partijoms ir visokiems kitiems reikalams. Adresas:

PENINSULAR GARAGE,

621 East First Street South Boston, Mass. Telephone So. Boston 21003